

Độ nhạy cảm của dự phòng rủi ro tín dụng đối với chu kỳ kinh tế: Trường hợp của Việt Nam

Trần Ngọc Thơ
Nguyễn Hữu Tuấn
Nguyễn Trí Minh

Tóm tắt: Nghiên cứu này cung cấp bằng chứng thực nghiệm về độ nhạy cảm của dự phòng rủi ro tín dụng (Loan Loss Provision - LLP) đối với chu kỳ kinh tế tại các ngân hàng thương mại (NHTM) nội địa ở Việt Nam. Nghiên cứu sử dụng dữ liệu LLP của 30 NHTM trong giai đoạn 2006–2018 để tạo ra dữ liệu bảng không cân xứng và ước lượng mô hình thực nghiệm bằng phương pháp hiệu ứng tác động cố định (fixed-effect). Kết quả nghiên cứu cho thấy bằng chứng về tính thuận chu kỳ giữa tăng trưởng kinh tế và LLP ở các NHTM Việt Nam. Quy mô vốn cổ phần lớn hơn và nới lỏng các công cụ giám sát vĩ mô thận trọng của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) làm gia tăng tính thuận chu kỳ. Ngoài ra, nhóm ngân hàng có quy mô tài sản lớn và nhóm ngân hàng trong giai đoạn sau tái cấu trúc hệ thống ngân hàng sẽ làm giảm tác động thuận của chu kỳ.

Từ khóa: Chu kỳ kinh tế, chính sách vĩ mô thận trọng, ngân hàng, dự phòng rủi ro tín dụng.

Mã phân loại JEL: C33, G21.

Tài liệu tham khảo

- Agénor, P.-R. & Zilberman, R. (2015). Loan Loss Provisioning Rules, Procyclicality, and Financial Volatility. *Journal of Banking & Finance*, 61, 301-315.
- Ahmed, A. S., Takeda, C. & Thomas, S. (1999). Bank loan loss provisions: a reexamination of capital management, earnings management and signaling effects. *Journal of Accounting and Economics*, 28(1), 1-25.
- Asea, P. K. & Blomberg, B. (1998). Lending cycles. *Journal of econometrics*, 83(1), 89-128.
- Balla, E. & McKenna, A. B. (2009). Dynamic provisioning: a countercyclical tool for loan loss reserves. *FRB Richmond Economic Quarterly*, 95(4), 383-418.
- Beatty, A. & Liao, S. (2009). Regulatory capital ratios, loan loss provisioning and procyclicality. *Columbus, United States: Ohio State University. Unpublished.*
- Beaver, W. H. & Engel, E. E. (1996). Discretionary behavior with respect to allowances for loan losses and the behavior of security prices. *Journal of Accounting and Economics*, 22(1), 177-206.
- Berrospide, J. M. & Edge, R. M. (2010). The effects of bank capital on lending: What do we know, and what does it mean?
- Bikker, J. & Hu, H. (2002). Cyclical patterns in profits, provisioning and lending of banks and procyclicality of the new Basel capital requirements. *BNL Quarterly Review*, 55(221), 143-175.
- Borio, C. & Zhu, H. (2012). Capital regulation, risk-taking and monetary policy: A missing link in the transmission mechanism? *Journal of Financial Stability*, 8(4), 236-251.
- Borio, C., Furfine, C. & Lowe, P. (2001). Procyclicality of the financial system and financial stability: issues and policy options. *BIS papers 1*, 1(March), 1-57.
- Bouvatier, V. & Lepetit, L. (2008). Banks' procyclical behavior: Does provisioning matter? *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 18(5), 513-526.
- Bryce, C., Dadoukis, A., Hall, M., Nguyen, L. & Simper, R. (2015). An analysis of loan loss provisioning behaviour in Vietnamese banking. *Finance Research Letters*, 14, 69-75.
- Carlson, M., Shan, H. & Warusawitharana, M. (2013). Capital ratios and bank lending: A matched bank approach. *Journal of Financial Intermediation*, 22(4), 663-687.
- Chính phủ (2012). Quyết định số 254 ngày 1 tháng 3 năm 2012 phê duyệt đề án “cơ cấu lại hệ thống các tổ chức tín dụng giai đoạn 2011 - 2015”
- De Lis, F., Martinez Pagés, J. & Saurina, J. (2001). Credit growth, problem loans and credit risk provisioning in Spain. *BIS papers*, 1, 331-353.
- de Moraes, C. O., Montes, G. C. & Antunes, J. A. P. (2016). How does capital regulation react to monetary policy? New evidence on the risk-taking channel. *Economic Modelling*, 56, 177-186.

- Delis, M. D. & Kouretas, G. P. (2011). Interest rates and bank risk-taking. *Journal of Banking & Finance*, 35(4), 840-855.
- Detragiache, E., Tressel, T. & Gupta, P. (2008). Foreign banks in poor countries: theory and evidence. *The Journal of Finance*, 63(5), 2123-2160.
- Fillat, J. L. & Montoriol-Garriga, J. (2010). Addressing the pro-cyclicality of capital requirements with a dynamic loan loss provision system. (Federal Reserve Bank of Boston, Boston MA).
- Greenawalt, M. B. & Sinkey, J. F. (1988). Bank loan-loss provisions and the income-smoothing hypothesis: An empirical analysis, 1976–1984. *Journal of Financial Services Research*, 1(4), 301-318. doi:10.1007/BF00235201
- Gujarati, D. N. (2003). *Basic Econometrics*, McGraw-Hill/Irwin.
- Ha, V. T. N., Trien, L. V. & Diep, H. (2014). Macro Determinants on Non-performing Loans and Stress Testing of Vietnamese Commercial Banks' Credit Risk. *VNU Journal of Science: Economics and Business*, Vol. 30, No. 5E (2014) 1-16.
- Hien, N. T. T. & Tuan, P. D. (2014). Factors affecting the loan loss provision in vietnamese system of commercial banks. *Journal of Economic Development (JED)*, No. 222, 89-106.
- Huizinga, H. & Laeven, L. (2019). The Procyclicality of Banking: Evidence from the Euro Area. *IMF Economic Review*, 67(3), 496-527. doi:10.1057/s41308-019-00081-5
- Jiménez, G., Ongena, S., Peydró, J.-L. & Saurina, J. (2017). Macroprudential policy, countercyclical bank capital buffers, and credit supply: evidence from the Spanish dynamic provisioning experiments. *Journal of Political Economy*, 125(6), 2126-2177.
- Kanagaretnam, K., Lobo, G. J. & Yang, D.-H. (2005). Determinants of signaling by banks through loan loss provisions. *Journal of Business Research*, 58(3), 312-320.
- Laeven, L. & Majnoni, G. (2003). Loan loss provisioning and economic slowdowns: too much, too late? *Journal of Financial Intermediation*, 12(2), 178-197.
- Micco, A. & Panizza, U. (2006). Bank ownership and lending behavior. *Economics Letters*, 93(2), 248-254.
- Mimeographed document.*
- Montes, G. C. & Peixoto, G. B. T. (2014). Risk-taking channel, bank lending channel and the “paradox of credibility”: Evidence from Brazil. *Economic Modelling*, 39, 82-94.
- Nguyễn Thị Ngọc Diệp & Nguyễn Minh Kiều (2015). Ảnh hưởng của yếu tố đặc điểm đến rủi ro tín dụng ngân hàng thương mại Việt Nam. *Tạp chí phát triển kinh tế*, 26(3), 49-63.
- Nguyen, H. T. D. & Nguyen, H. T. H. (2017). State-owned commercial banks and the implementation of Scheme for Restructuring the System of Credit Institutions in the Period of 2011-2015. *Scienceechnology Development Journal-Economics-Law Management*, 1(Q1), 27-41.
- NHNN (2000). *Quyết định số 488/2000/QĐ-NHNN* ngày 27 tháng 11 năm 2000 ban hành quy định về việc phân loại tài sản "có", trích lập và sử dụng dự phòng để xử lý rủi ro trong hoạt động ngân hàng của tổ chức tín dụng
- NHNN (2005). *Quyết định số 493/2005/QĐ-NHNN* ngày 22 tháng 4 năm 2005 về việc ban hành quy định về phân loại nợ, trích lập và sử dụng dự phòng để xử lý rủi ro tín dụng trong hoạt động ngân hàng của tổ chức tín dụng
- NHNN (2013). *Thông tư số 02/2013/TT-NHNN* ngày 21 tháng 01 năm 2013 quy định về phân loại tài sản có, mức trích, phương pháp trích lập dự phòng rủi ro và việc sử dụng dự phòng để xử lý rủi ro trong hoạt động của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài
- Olszak, M., Pipień, M., Kowalska, I. & Roszkowska, S. (2017). What Drives Heterogeneity of Cyclicity of Loan-Loss Provisions in the EU? *Journal of Financial Services Research*, 51(1), 55-96. doi:10.1007/s10693-015-0238-6
- Packer, F. & Zhu, H. (2012). Loan loss provisioning practices of Asian banks.
- Premyuda, D., Wiyada, K., & Poom, K. (2019). A Survey of Fixed Point and Economic Game Theory. *Asian Journal of Economics and Banking*, 3(2), 41-49.
- Pérez, D., Salas-Fumás, V. & Saurina, J. (2008). Earnings and Capital Management in Alternative Loan Loss Provision Regulatory Regimes. *European Accounting Review*, 17(3), 423-445. doi:10.1080/09638180802016742
- Saurina, J. (2009). Dynamic provisioning: the experience of Spain. *Crisis Response Note*, 7.

- Scholes, M. S., Wilson, G. P. & Wolfson, M. A. (2015). Tax Planning, Regulatory Capital Planning, and Financial Reporting Strategy for Commercial Banks. *The Review of Financial Studies*, 3(4), 625-650. doi:10.1093/rfs/3.4.625 %J The Review of Financial Studies
- Soedarmono, W., Machrouh, F. & Tarazi, A. (2013). Bank competition, crisis and risk taking: Evidence from emerging markets in Asia. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 23, 196-221.
- Vladik, K., Olga, K., Nguyen, N., T., & Nguyen, D., T. (2019). Use of Symmetries in Economics: An Overview. *Asian Journal of Economics and Banking*, 3(1), 20-39.
- Wahlen, J. M. (1994). The Nature of Information in Commercial Bank Loan Loss Disclosures. *The Accounting Review*, 69(3), 455-478.
- White, H. (1980). A Heteroskedasticity-Consistent Covariance Matrix Estimator and a Direct Test for Heteroskedasticity. *Econometrica*, 48(4), 817-838. doi:10.2307/1912934.